

Van Testerep naar Liefkemores en De Nieuwe Stad...

Aan de oostzijde van het voor onze kust gelegen eiland Testerep bloeide al vanaf het eerste jaar van de veertiende eeuw een handelsstad op. Door de Sint-Vincentiusstorm van 1394 verdween dit oude Oostende in de zee. Het werd iets verder landinwaarts geleidelijk herbouwd maar bleef omgeven door een schorregebied dat bij hoogtij overstroomde. Het gebied werd aan de westzijde begrensd door wat nu Westende is en aan de oostzijde door Oostende. In het midden ligt - hoe kan het ook anders - Middelkerke.

Tijdens de tachtigjarige oorlog (1568 – 1648) werd Oostende door strijders uit de Nederlanden tot een echt bolwerk tegen Spanje omgevormd. Dat liep uit op het beleg van Oostende (1601 – 1604). De geuzen waren al voor 1582 begonnen met het meer en meer afzonderen (o.a. door zogenaamde inundaties) van Oostende. Het gebied aan de Oostkant werd een vaak overstroomd gebied met daar als plantengroei vooral lis (lies) en mos (verouderd meervoud mores). Wellicht weten de lezers dat de letter S in het Middelnederlands als een soort langgerekte f geschreven werd? En zo verklaar je de naam voor het gebied = Liefkemores.

In werkelijkheid was het een allesbehalve 'lief' gebied dat gevreesd werd omdat Liefke Moor, een aan lager wal geraakte zeeman, er als waternekker zou rondspoken. Toen Spaanse krijgsgevangenen het fort Napoleon moesten bouwen (1810 – 1814) vielen er veel slachtoffers door de daar heersende moeraskoorts.

Na de bouw van een eerste vuurtoren aan 'Den Overkant' in 1860, ontstond er geleidelijk een zich uitbreidende gemeenschap van mosselwekers en garnalvisserij. Vandaar dat het gehucht ook wel bekend stond als de Mosselhoek. Waar nu het visserijdok ligt hadden de vissers een eigen kleine haven gevestigd met een veertigtal eenmansbootjes. Tijdens het interbellum (periode tussen beide wereldoorlogen) bouwde men twee slipways (1931), een nieuwe stedelijke vismijn (1934) en een nieuwe sluis (1937). De komst van het visserijdok betekende meteen het einde van de Mosselhoek of Liefkemores als gehucht. De vismijn werd, nadat ze tijdens W.O.II volledig vernield werd, herbouwd van 1949 tot 1951.

De stad Oostende verleende eind 19de eeuw al een vergunning aan een privé bedrijf – de Ostende Phare et EXtension – dat voor de bewoners een beetje verder landinwaarts tussen wat nu de Koninklijke Baan is en de Spuikom (gegraven 1900 – 1912) een nieuwe wijk moest bouwen. Dat werd de huidige Vuurtorenwijk die door de lokale bevolking ook nu nog eerder bekend staat als 'den Opex'.

De oorspronkelijke zone in en rond Liefkemores kreeg tijdens de wereldoorlogen steeds meer belang, mede door de bouw van extra verdedigingswerken die na de oorlogen nieuwe functies kregen. De Belgische Zeemacht vestigde er een radar- en een radiostation. Nabij de H.Baelskaai ontstond er een bloeiende gemeenschap van toeleveringsbedrijven voor de visserij. (Hendrik Baels, gouverneur van West-Vlaanderen van 1933 tot mei 1940 was de vader van Lilian Baels, de tweede echtgenote van koning Leopold III).

De visserij kwam in troebel water terecht door beperkende maatregelen zoals de visquota, stevige (buitenlandse) concurrentie en stijgende brandstofprijzen. Daarmee lag de weg open voor de grote bouwpromotoren die hun voordeel haalden uit deze verwarde situatie. Sommige Oostendenaars noemen het zich nu snel ontwikkelende gebied 'het Oostendse Manhattan'. Een gratis veerdienst zorgt voor een vlotte verbinding met de binnenstad en zeedijk waardoor deze hele Oosteroever tegenwoordig echt 'hot' mag genoemd worden 😊 Deelnemers aan de zoektochten 'Oostende Oosteroever' vorig jaar hebben allicht ontdekt welke grote troeven de 'Nieuwe Stad Oostende' met zijn al lange geschiedenis nog te bieden heeft.

Oostende Oosteroever 2025: 'papieren' zoektochten.

Na de succesvol verlopen herfstzoektocht 'Oostende Oosteroever' van vorig jaar leek het ons een goed idee om er dit jaar nog een verlengstukje aan te breien in de vorm van een 'papieren' zoektocht. Bij dit type zoektocht los je de vragen op aan de hand van het erbij gegeven verhaal (met foto). In dit geval bevat het verhaal vooral authentieke, dus niet fictieve, gegevens. We voorzien zowel een meer 'gekruide' zoektocht (met de nodige addertjes) als een 'familiale' zoektocht zonder strikvragen.

* Om een redelijke beloning te kunnen voorzien was het noodzakelijk om een deelnameprijsje van 2,50 euro te vragen voor elke zoektocht waar je aan wil deelnemen. Meerdere inzendingen per persoon zijn toegelaten. (en voor onze kastoestand zelfs aanbevolen 😊) Stort het bedrag op rekening BE30 4657 3603 3911 t.n.v. WRV Torhout met vermelding "Oosteroever 2025" en de naam van de deelnemer(s).

* We verwachten de antwoordbladen ten laatste te ontvangen tegen 16 juni! Insturen per e-mail aan info@wrvzoektochten.be of per post naar Elst Willy, Ravelingenstraat 18, 8400 Oostende.

* We voorzien een prijs in de vorm van waardebonnen voor de eerste tien in de uitslag EN vervolgens elke tiende (20, 30, 40, 50, enz...) voor beide zoektochten.

Vragen voor de Licht pikant gekruide Oosteroever zoektocht:

Vraag 1: Waar men de kerk in het midden houdt, laten we in het midden. Maar welke gemeente ligt heden ten dage aan het westelijk uiteinde van wat ooit het kusteiland Testerep was?

Vraag 2: Als je tegenwoordig iemand die gebruiken leert, dan zal ie volgens Prisma leren hoe zich te gedragen. Welke enkelvoudige naam van een plantje kan je volgens het verhaal hiermee in verband brengen?

Vraag 3: Welk in het verhaal voorkomend woord heeft als betekenis – mits je de nodige klinkers toevoegt – 'ndrwrtrztngn' ?

Vraag 4: Vandaag de dag wordt deze ernstige ziekte eerder beschouwd als een tropische ziekte, maar vroeger was deze ziekte ook in onze contreien verre van onbekend. Welk synoniem van een in het verhaal genoemde naam van een ziekte wordt hiermee bedoeld?

Vraag 5: Wie (naam) spookte volgens ons verhaal ooit als waterduivel rond aan de oostkant van Oostende? (geen val! Gewoon noteren)

Vraag 6: Tot welke diersoort behoort het dier waarvan de naam verborgen voorkomt in één van de benamingen die in het verhaal aan het gebied ten oosten van Oostende gegeven worden?

M.A.: runderen – weekdieren – insecten – zoogdieren.

Vraag 7: Waarvoor staat de letter O in de afkorting 'OPEC' ?

Vraag 8: Voor deze vraag noteer je de som van de cijfers van het jaartal dat behoort bij het jongste in dit verhaal vermelde jaar en de verschillende cijfers van het jaartal dat behoort bij het oudste in dit verhaal vermelde jaar?

M.A.: 0 – 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 – 11 – 12 – 13 – 14 – 15 – 16 – 17 – 18 – 19 – 20 – >20.

Vraag 9: Hoeveel van de in dit verhaal voorkomende jaartallen betreffen een schrikkeljaar?

M.A.: meer dan drie – vier – vijf – zes – zeven – acht – minder dan negen.

Vraag 10: Als we het dan toch over jaren hebben... Hoeveel dagen telde het kortste in dit verhaal vermelde jaar? K.U.: minder dan 365 – 365 – 366 – meer dan 366.

Bij dit verhaal geven we ook een afbeelding weer van (de helft van) een nog steeds aanwezig kunstwerk op de oude vismijn. Als ze niet helemaal duidelijk is in het wrv-boekje of het cabora-boekje kan je ze ook bekijken op de websites. (wrv en cabora)

Vraag 11: Betreffende deze afbeelding: Waar (W) of niet waar (NW) :

- a) Er zijn 9 vismanden (bennen) afgebeeld.
- b) We zien misschien visventers maar zeker ook drie viswijven.
- c) Eén persoon draagt een bril.
- d) Vijf personen dragen een pet.
- e) Behalve de vaartuigen is er ook een voertuig afgebeeld.

Op dit deel van het kunstwerk is een voor de visserij typisch veilingtafereel afgebeeld. Vis werd (en wordt) verkocht bij afslag. De veilingmeester begon met een hoge prijs die gaandeweg verminderd (afgeslagen) werd tot een potentiële koper “mijn” riep! Vandaar ook de term “vismijn”. De persoon die onmiddellijk links van de veilingmeester staat, noteert wie de aangewezen visben gekocht heeft en voor welke prijs.

Vraag 12: De hoeveelste (van links naar rechts) afgebeelde persoon wijst de verkochte visben aan en de hoeveelste (van links naar rechts) afgebeelde persoon noteert de bedoelde gegevens in een klein boekje?

M.A.: 2de – 3de – 4de – 5de – 6de – 7de – 8ste – 9de – 10de.

Vraag 13: Visbennen werden doorgaans gemaakt met dunne buigzame wilgentakken. Is er op dit kunstwerk, behalve die buigzame takken, ook nog iets anders afgebeeld dat met dezelfde naam aangeduid wordt?

K.U.: ja – neen.

Vraag 14: Vragen hoeveel schepen of boten er te zien zijn op dat kunstwerk heeft niet veel zin aangezien de samensteller het ook niet weet 😊 . Maar misschien kunnen jullie wel de som maken van het aantal vaantjes (klein vlaggetje bovenaan de mast) aan die vissersboten en het aantal gaffels (schuine balk waaraan het gaffelzeil opgehangen wordt) ?

Het staat niet rechtstreeks in ons verhaal vermeld, maar met enige kennis van ons vorstenhuis of een beetje opzoekwerk kan je volgende vraag ongetwijfeld wel oplossen.

Vraag 15: Wie was de grootmoeder (voornaam) van onze huidige koning Filip?

M.A.: Paola – Luisa – Lilian – Astrid – Elisabeth.

Vraag 16: De Vrede van Munster betekende het einde van een langdurige oorlog tussen Spanje en de Republiek der Verenigde Nederlanden. Op 15 mei van welk in het verhaal vermeld jaar uit de 17de eeuw?

- a) het 8ste van het 4de decennium?
- b) het 8ste van het 5de decennium?
- c) het 9de van het 5de decennium?
- d) het 48ste ?
- e) het 49ste ?

Vraag 17: Welke van de hierna voorkomende jaartallen behoren bij een jaar dat verstreek NA het interbellum? 1900 – 1912 – 1931 – 1933 – 1934 – 1937 – 1940 – 1949 – 1951.

Vraag 18: De in het verhaal vermelde storm was beslist geen storm in een glas water...

Woedde de in dit verhaal vermelde storm VOOR de eerste wereldoorlog?

Of woedde deze storm NA de eerste oorlog?

Vraag 19: Wie gingen, volgens het verhaal, in troebel water vissen toen de visserij het door allerlei omstandigheden eind vorige eeuw geleidelijk moeilijker kreeg?

Vraag 20: Mosselen, garnalen, vissen en zelfs mossen kregen (onrechtstreeks) een vermelding in ons verhaal. Tref je er ook een bij het water voorkomende plant in aan? K.U. ja – neen.

Schiftingsvraag 1 : Som van de (7) lottogetallen van de trekking van za. 21 juni 2025

Schiftingsvraag 2 : Reservegetal van deze trekking.

Licht pikant gekruide Oosteroever zoektocht: Antwoordenblad

Naam en Woonplaats	
E-mail (of telefoonnr.)	

Vraag 1					
Vraag 2					
Vraag 3					
Vraag 4					
Vraag 5					
Vraag 6	runderen – weekdieren – insecten – zoogdieren.				
Vraag 7					
Vraag 8	0 – 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 – 11 – 12 – 13 – 14 – 15 – 16 – 17 – 18 – >18.				
Vraag 9	meer dan drie – vier – vijf – zes – zeven – acht – minder dan negen.				
Vraag 10	minder dan 365 – 365 – 366 – meer dan 366.				
Vraag 11	a)	b)	c)	d)	e)
Vraag 12	2de – 3de – 4de – 5de – 6de – 7de – 8ste – 9de – 10de.				
Vraag 13	ja - neen				
Vraag 14					
Vraag 15	Paola – Luisa – Lilian – Astrid – Elisabeth.				
Vraag 16					
Vraag 17					
Vraag 18					
Vraag 19					
Vraag 20	ja - neen				

Schifting 1 :		Schifting 2 :	
----------------------	--	----------------------	--

Vragen voor de Familiale Oosteroever fotozoektocht. (F-zoektocht)

Deze vragen bevatten GEEN valstrikken. Markeer het ENIGE juiste antwoord of geef in elk geval duidelijk aan welk antwoord je kiest. Natuurlijk levert alleen het CORRECTE antwoord puntjes op...

1: Hoeveel vismanden (bennen) zijn afgebeeld op dit deel van het kunstwerk?

K.U.: 6 – 7 – 8 – 9 – 10.

2: Hoeveel knopen zijn afgebeeld aan het gilet van de veilingmeester?

K.U.: 1 – 2 – 3 – 4 – 5.

3: Waar of niet waar? Eén afgebeelde persoon draagt geen schoeisel.

K.U.: waar – niet waar.

4: Wie was de eerste echtgenote van koning Leopold III?

**K.U.: Paola – Luisa – Lilian –
Astrid – Elisabeth.**

5: Waarvoor staat de letter P in 'OPEX'?

**K.U.: Phare – Phere – Phire –
Phore – Phure.**

6: Welke door muggen overgedragen ziekte wordt in dit verhaal genoemd?

**K.U.: mazelen – griep – corona –
zoemkoorts – moeraskoorts.**

7: Met welke familienaam werd in het verhaal de aan lager wal geraakte zeeman aangeduid?

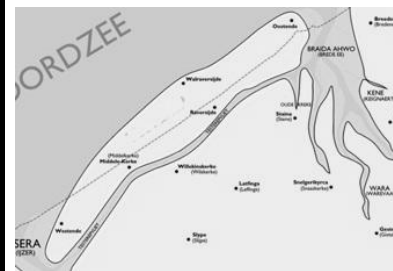
**K.U.: Moer – Mier – Maar –
Moor – Muur.**

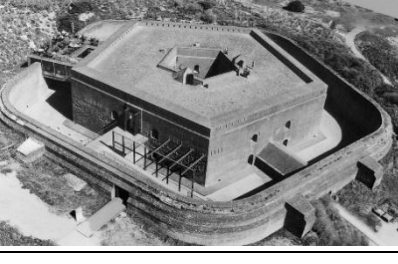
8: Misschien even opzoeken... In welk jaar werd de Vrede van Munster gesloten?

**K.U.: 1302 – 1568 – 1648 – 1918
– 1945.**

9: Hoe heette het in dit verhaal genoemde voor de kust gelegen eiland?

**K.U.: Tersteep – Terpeest –
Trepster – Testerep – Terpeste.**

10. Tijdens hoeveel jaren vonden de graafwerken plaats aan de Spuikom? K.U.: 13 – 12 – 11 – 10 – 9.	11. Naar wie werd het fort op de Oosteroever genoemd? K.U.: Dirk–Keizer Karel–Wieltje–Napoleon – Methusalem.	12. Wie vormden vanaf de 16de eeuw Oostende om tot een heus bolwerk? K.U.: trappisten – geuzen – paters – brouwers – nonnen.
		
13: Wat was de voornaam van de tweede schoonvader van onze vierde koning? K.U.: August – Karel – Pieter – Albert – Hendrik.	14: Hoe oud (in jaren) zijn de slipways op de Oosteroever? K.U.: 64 – 74 – 84 – 94 – 104.	15: Voor welke prijs kan je overzetten van de binnenstad naar de Oosteroever? K.U.: 5 € – 1 € – 0 € – 2,5 € – 10 €.
		
16: De Spaanse edelman Spinola zorgde voor een einde aan het Beleg van Oostende. In welk jaar? K.U.: 1600 – 1601 – 1602 – 1603 – 1604.	17: Welke vooral bij het water voorkomende plant wordt in het verhaal genoemd? K.U.: riet – lis – kroos – zeekraal – varen.	18: Woedde de in het verhaal vermelde storm voor of na de eerste wereldoorlog? K.U.: voor – na.
		

Schiftingsvraag 1 : Wat zal het reservegetal zijn van de lottotrekking van za. 21 juni 2025 ?

Schiftingsvraag 2 : Som van de cijfers van deze lottotrekking ?

Familiale Oosteroever fotozoektocht: Antwoordenblad

Naam en woonplaats	
E-mail (of telefoonnr.)	

Vraag 1	6 – 7 – 8 – 9 – 10.
Vraag 2	1 – 2 – 3 – 4 – 5.
Vraag 3	waar – niet waar.
Vraag 4	Paola – Luisa – Lilian – Astrid – Elisabeth.
Vraag 5	Phare – Phere – Phire – Phore – Phure.
Vraag 6	mazelen – griep – corona – zoemkoorts – moeraskoorts.
Vraag 7	Moer – Mier – Maar – Moor – Muur.
Vraag 8	1302 – 1568 – 1648 – 1918 – 1945.
Vraag 9	Tersteep – Terpeest – Trepster – Testerep – Terpeste.
Vraag 10	13 – 12 – 11 – 10 – 9.
Vraag 11	Dirk – Keizer Karel – Wieltje – Napoleon – Methusalem.
Vraag 12	trappisten – geuzen – paters – brouwers – nonnen.
Vraag 13	August – Karel – Pieter – Albert – Hendrik.
Vraag 14	64 – 74 – 84 – 94 – 104.
Vraag 15	5 € – 1 € – 0 € – 2,5 € – 10 €.
Vraag 16	1600 – 1601 – 1602 – 1603 – 1604.
Vraag 17	Riet – lis – kroos – zeekraal – varen.
Vraag 18	voor – na.

Schifting 1 :		Schifting 2 :	
----------------------	--	----------------------	--